

[Erhard Jakobsen.]

og stærkt videre med risiko for liv og lemmer og frihed osv.

En anden tiltalende ting i statsministerens tale var en ting, der ikke var der, og det var valgklokker. Hele sidste år blev der ødelagt meget ved, at der gang på gang lød sådan lige antydningen af: vi er en mindretalsregering, vi vil gerne forhandle, men hvis ikke, så . . . , og det lagde en dæmper på forhandlingsviljen her i salen. Lige så længe regeringens repræsentanter vil køre i den ånd, som det skete her, hvor man erkender den parlamentariske situation og derefter siger: vi har påtaget os pligten, vi vil arbejde, lige så længe har regeringen krav på, at vi andre svarer på samme måde. Regeringen skal selvfølgelig have lov at arbejde.

Så må vi erkende, at vi begynder forfra, vi begynder fra tidspunktet engang i oktober-november måned, og noget af det første, vi vel skal se at få gjort, og det håber jeg regeringen snart kan gøre for os i politisk-økonomisk udvalg, er simpelt hen at gøre op, hvor vi står. Jeg sagde det efter den tidligere statsministers åbningstale, og jeg skal gentage det. Vi skal vel se at finde ud af, hvort stort det underskud på drifts- og anlægsomkostningsopstillingen, vi skal godkende for næste år, er. Hvor stort er det? Som jeg sagde det dengang, hænger man sig ikke i 500 mill. kr. til den ene eller den anden side, men det er vel vigtigt at vide, om det samlede billede, vi danner os, er et underskud på 5 mia, 6 mia, 7 mia kr. eller mere. Det skal vi formentlig have fastlagt, inden vi for alvor tager fat på, hvor mange ting vi tør vove os ud i, og hvor alvorligt vi skal tage fat på sparebestræbelserne.

Og så endnu én ting. Regeringen har talt om muligheden for en udvidelse, og det er i sig selv en tiltalende tanke, at regeringen siger: vi er her ikke for at befæste socialdemokratiets magt og indflydelse; nu prøver vi først som socialdemokratisk mindretalsregering at få tingene til at gå. Går det ikke, er vi parat til uden at lave valg at øge regeringens antal med flere partier, med flere ministre. Det er en tiltalende tanke. Men jeg vil dog straks sige, at så må regeringen nok se i øjnene, at den eneste udvej, der da er, er den firepartikonstellation, som man var begyndt at snakke om på et eller andet tids-

punkt, og som, uden at jeg skal lægge skylden på nogen, blev alt for hurtigt afbrudt alene på et personspørgsmål. Det var nok beklageligt, men det er regeringens overvejelser. Der er ingen, der er syge for at få lov til at dele ansvaret med regeringen. Det er en pligt, man i givet fald påtager sig, det er ikke noget, man med fornøjelse går ind i. Men jeg tager det bare som et glædeligt tegn på regeringens åbne holdning, at man siger: all right, skulle det være nødvendigt, så er vi parat til at udvide.

Og så skal jeg lige ganske kort skitsere, hvordan centrum-demokraterne vil stille sig til en række af de ting, som vi ved vi kommer til at beskæftige os med.

Det gælder efter valget, som det gjaldt før valget, at centrum-demokraterne føler sig ikke bundet af boligforliget af grunde, som jeg tidligere har redegjort for, først og fremmest dette, at vi nu står i en helt anden situation og har en helt anden baggrund at diskutere ud fra, end da forhandlingerne om boligforliget blev startet og det derefter blev institueret. Baggrunden var den, at man i årevis fra OECD og fra andre organer har fortalt os, at i Danmark bor folk for billigt. Det er der mange der har svært ved at forstå, når de ser på deres husleje, men det siger man altså, og det er jo rigtigt i den forstand, at man bor billigere og bedre i Danmark end i en lang række andre lande. En af konsekvenserne er, at folk, når de bor så billigt, har flere penge til rådighed til forbrug, og det var vores hovedpine for et år siden, men det er ikke lige vores hovedpine nu. Allerede af den grund finder jeg, at man skal afstå fra, i år i hvert fald, at tale om højere husleje og højere udgifter for de folk, der bor i parcelhus. Ikke mindst, når man tænker på, at vi kører med 140.000-150.000 arbejdsløse, er det vel ikke noget at holde hen som en ekstra trussel over hovedet på dem, at de kan risikere at skulle af med større pengebeløb til at bo for.

Det andet store problem, vi kommer til at stå over for, er besparelserne, og her vil jeg gerne sige, at centrum-demokraterne vedstår besparelser til et beløb, der ligger oppe omkring 7 mia kr., men det er forhandlingsgrundlaget. For så vidt angår de enkelte poster finder centrum-demokraterne også på dette punkt, at forholdene er væsentlig ændret, sådan at diskussionen om børnetil-